

100 Jaar Zaanstad

Babel activiteitenplan - begroting - subsidieaanvraag 2023 - 2026

Inhoud	
1. Inleiding	2
2. Terugblik op 2019 – 2022	3
3. Doelgroepen, werkvormen, publieksbereik, activiteitenprogramma	4
4. Inhoudelijke focus: ‘100 Jaar Zaanstad’	7
5. Organisatie	9
6. Begroting en subsidieaanvraag	10

1. Inleiding

In dit activiteitenplan schetst Babel Zaans architectuurplatform de hoofdlijnen voor het activiteitenprogramma in de periode 2023 – 2026. Een programma met veel ambitie voor de zowel de inhoud als het publieksbereik. Het is meerjarenplan op hoofdlijnen, dat stap voor stap wordt geconcretiseerd, in samenspraak met onze achterban en met een scherp oog voor actuele ontwikkelingen.

Inhoudelijk zetten we met het thema “100 Jaar Zaanstad” de toon voor de activiteiten in de komende jaren: vooruitkijken. Tegen de achtergrond van grote maatschappelijke en klimatologische uitdagingen wil Babel zoveel mogelijk Zaankanters en professionals betrekken bij het nadenken over de opgaven voor ontwerpers, ontwikkelaars en beleidsmakers om de kwaliteit van leven, wonen en werken in de Zaanstreek overeind te houden en te versterken in de toekomst.

Voor het publieksbereik is het sterk toegenomen bereik als gevolg van de omschakeling naar online programmering het vertrekpunt voor onze ambitie van verdere groei. Uiteraard gaat Babel in de komende jaren ook weer volop door met ‘traditionele’ publieksactiviteiten: presentatie- en debatbijeenkomsten, fietsexcursies, openbare ontwerpateliers, etc. Want we hebben heeft het Zaanse publiek gemist tijdens de noodgedwongen sluitingen van de zalen. Maar daarnaast wordt de online programmering en verslaglegging een vaste waarde binnen onze programmering. Dit leidt tot een Babel ‘nieuwe stijl’ programmering in 2023 -2026. Naast de fysieke bijeenkomsten en activiteiten zullen we met videoproducties, podcasts en via onze social media accounts blijvend een aanzienlijk groter publiek bereiken.

De omschakeling naar online programmering in de coronaperiode heeft er bij Babel financieel flink ingehakt. De kosten voor livestreams en videoproducties waren niet voorzien. Het vasthouden en verder uitbouwen van het vergrote publieksbereik - door de combinatie van fysieke activiteiten en online producties - impliceert een structureel hoger kostenniveau.

Babel gaat daarom gemotiveerd aan de slag met het proberen te vergroten van de eigen inkomsten. En tegelijk vraagt Babel de gemeente Zaanstad voor de periode 2023 -2026 een hogere subsidie dan in de voorgaande vierjarenperiode.

Daarmee kunnen we het succes van de online producties vasthouden én de fysieke bijeenkomsten binnen onze programmering voortzetten, want ontmoeting en discussie tussen professionals en Zaankanters zijn onmisbaar. Babel wil aanwezig zijn én op locatie in Wormerveer, Zaandijk, Zaandam, Westzaan, etc. én online op ons YouTube kanaal en met podcasts.

Zo kunnen we de sterk ingezette verbreding en vergroting van ons publieksbereik continueren en verder vergroten.

2. Terugblik op 2019 - 2022

De ambitie voor de professionalisering van de programmering, zoals geformuleerd in ons beleidsplan voor 2019 – 2022, is grotendeels geslaagd. Het kunnen inschakelen van een free lance programmamaker (0, 2 fte) als ondersteuner van de programmaraad heeft zich uitbetaald in de kwaliteit van de programmering en heeft enorm geholpen bij de omschakeling naar online programmering.

Het jaar 2022 loopt nog als we dit activiteitenplan schrijven, maar de voorlopige balans voor de vierjaarsperiode 2019 – 2022 is:

Met een hapering in het voorjaar van 2020 als gevolg van de plotsklapse lockdown, zijn de ambities voor de programmering (gemiddeld 10 publieksactiviteiten per jaar) gerealiseerd en wat betreft het publieksbereik overtroffen. We verwijzen graag naar onze Jaarberichten.

In het najaar van 2021 heeft een wervingscampagne geleid tot veel nieuwe gezichten bij Babel. De programmaraad is vernieuwd en vergroot en de manier van werken is aangepast om de nieuwe vrijwilligers ruimte te bieden voor hun inbreng. Leontine de Koning heeft de rol van voorzitter van de programmaraad overgenomen van Co Vrouwe. Piet Keijzer heeft de rol van voorzitter van het bestuur van Babel overgenomen van Robert Leferink.

Na de eerste schrik over de coronamaatregelen in 2020 en het moeten schrappen van onze kernactiviteit publieksbijeenkomsten, heeft Babel de overstap gemaakt naar interactieve livestreams, videoverslagen van activiteiten en met ingang van 2021 ook podcasts. Babel heeft een eigen YouTube kanaal opgezet en is nu actief op Instagram, Facebook, LinkedIn, Twitter.

Het publieksbereik is als gevolg van de online programmering sterk gegroeid (van 50 à 100 mensen per activiteit naar 130 à 500). Maar de fysieke ontmoeting werd tijdens de lockdowns node gemist.

Vanaf maart 2022 is de programmering van fysieke activiteiten volledig hervat, naast het continueren van de online producties.

Als gevolg van de extra kosten van online producties is Babel in 2021 flink ingeteerd op de eigen reserve en ook voor 2022 is de prognose negatief.

Dit is Babel in een notendop.

Babel heeft zich in ruim 15 jaar ontwikkeld tot een gewaardeerd platform op het gebied van architectuur, stedelijke ontwikkeling en de inrichting van het landschap en openbare ruimte in de Zaanstreek.

Babel wordt gedragen door vrijwilligers met uiteenlopende meningen, maar met de gezamenlijke ambitie om de kwaliteit van stad, dorp en landschap in de Zaanstreek te verbeteren. Daartoe organiseert Babel jaarlijks een breed pakket aan activiteiten.

Babel is ervan overtuigd, dat de Zaanstreek een kwaliteitsimpuls kan gebruiken en is ervan overtuigd dat informatie en debat tussen professionals en bewoners en ondernemers daaraan een steentje bijdraagt.

De kracht van Babel zit in de combinatie van eigenzinnigheid, voldoende mate van professionaliteit en onafhankelijkheid: wel discussie losmaken, maar geen eendimensionale actiehouding. Hierdoor is het leuk en interessant voor mensen om naar de bijeenkomsten te komen en aan activiteiten deel te nemen. Babel wil relevant zijn door onderwerpen te kiezen die actueel zijn of dat worden,

Een deel van de vrijwilligers van Babel is zelf architect of is actief in stedelijke ontwikkeling of volkshuisvesting. Een andere deel heeft niet die achtergrond, maar bemoeit zich er wel graag tegenaan.

Samen zorgen zij in de programmaraad van Babel voor de agendering en uitwerking van activiteiten. Voor de concretisering en uitvoering daarvan worden ze ondersteund door professionele freelancers.

Het bestuur van Babel is verantwoordelijk voor de continuïteit van de organisatie en de financiën, maar laat de inhoudelijke invulling van activiteiten over aan de vrijwilligers in de programmaraad.

3. Doelgroepen, activiteiten en werkvormen, publieksbereik

De primaire focus van Babel is ontwerp en architectuur, maar als architectuurplatform weten we maar al te goed, dat ontwerp en vormgeving geen esthetische doelen op zichzelf zijn, maar bijdragen aan de kwaliteit van leven van bewoners in brede zin. We richten ons op ontwerpen, bouwen, inrichting van het landschap, maar altijd vanuit de brede maatschappelijke context: sociaal, economisch, cultureel, ecologisch.

Babel wil enerzijds bewoners en ondernemers in de Zaanstreek informeren over belangrijke ontwikkelingen en projecten en hen in de gelegenheid stellen daarover in gesprek te gaan met ontwerpers en opdrachtgevers.

Babel wil anderzijds ontwerpers en opdrachtgevers een platform bieden om met elkaar in debat te gaan over ambities voor duurzame kwaliteit en hen in de gelegenheid stellen daarover te praten met bewoners en ondernemers in de Zaanstreek.

Babel wil (politieke) beslissers, gebieds- en projectontwikkelaars en woningcorporaties confronteren met ambities op het gebied van ontwerpqualität, duurzaamheid, leefbaarheid en betaalbaarheid en hen aanmoedigen met inspirerende voorbeelden uit binnen- en buitenland.

Daarnaast richt Babel zich met specifieke activiteiten op kinderen in de basisschool leeftijd en op studenten.

Onze doelgroepen zijn dus breed:

- geïnteresseerden in architectuur en ontwerp, wonend in de Zaanstreek, maar ook bezoekers uit nabije en wijdere omstreken;
- belanghebbenden en betrokken bij actuele ontwikkelingen en projecten;
- professionele ontwerpers, opdrachtgevers en adviseurs;
- medewerkers, politici en bestuurders bij de lokale overheid;
- kinderen, jongeren, studenten (educatie en innovatie).

Jaarlijks organiseert Babel tenminste 10 publieksactiviteiten, op wisselende locaties in de Zaanstreek. In principe worden van alle fysieke publieksactiviteiten een videoverslag gemaakt. Daarmee wordt via ons YouTube kanaal een tweede, grotere publieksgroep bereikt van mensen, die niet aanwezig waren bij de activiteit zelf. Daarnaast wil Babel openstaan voor nieuwe vormen om de verbinding te maken met onze doelgroep. In dat kader wordt vanaf 2022 jaarlijks een podcast gemaakt van circa vier afleveringen.

Babel hanteert uiteenlopende werkvormen:

Babel Debat

Openbaar debat op wisselende locaties in de Zaanstreek over een actueel thema met presentaties, stellingnames en inleidingen door specialisten.

Babel Inspiratielezing

Een lezing door een gezaghebbende ontwerper met nagesprek. Dit kan zowel als livestream als op locatie.

Babel Podcast

Een podcast van circa vier afleveringen die verdieping geeft op het centrale meerjarenthema.

Babel Ontwerppresentatie

Een podium voor de presentie van spraakmakende ontwerpen voor nieuwe projecten in de Zaanstreek, op gebieds- of gebouwniveau, met discussie met het publiek.

Babel Kreativ

Een dag(deel)vullend ontwerpatelier, waar jonge professionals en/of studenten worden uitgenodigd om onbevangen oplossingen te bedenken en te visualiseren voor actuele vraagstukken. Met een presentatie van het resultaat aan een breder publiek aan het eind van de dag.

Babel excursie(s)

Deze excursies (een dag of dagdeel) hebben als doel oplossingen elders te laten zien voor opgaven waar Zaanstad ook voor is komen te staan. Inspiratie “van buiten naar binnen” halen is dus het doel. De Babel excursie wordt georganiseerd in samenhang met een Babel-debat.

Lespakket voor basisscholen

Babel biedt voor basisscholen (groep 7 – 8) het lespakket ‘Verkadefabriek’ aan basisscholen aan; een speurtocht met zoekopdrachten over het ontwerp van de voormalige Verkadefabriek aan de Westzijde met een klassikale werkactiviteit.

Dag van de Architectuur

Babel vult de landelijke Dag van de Architectuur in de Zaanstreek op eigen wijze in als Kinderdag van de Architectuur. Kinderen (4 -12 jaar) maken kennis met de uitdaging van zelf ontwerpen en met het plezier van creatief werken aan de toekomst. Dit wordt al een paar jaar uitgevoerd als samenwerkingsproject met Hemlab.

Rondleidingen en architectuurroutes

Het pakket Archigids-rondleidingen van Babel wordt aangeboden voor groepen.

De Babel **fietsroute**, een route langs spraakmakende architectuur in onze stad is bedoeld voor zelfstandig gebruik door individuele belangstellenden in architectuur en voor toeristen.

Babel Architectuurprijs

Babel organiseert elke twee jaar de Zaanse Architectuurprijs, met wisselende thema’s. In 2018 was het thema *Transformatie en herbestemming* en in 2020 *nieuwbouw*. Een onafhankelijke vakjury selecteert binnen de gekozen categorie het beste ontwerp. Met de Zaanse Architectuurprijs wil Babel de aandacht voor ontwerpqualiteit bij nieuwbouw en verbouw stimuleren, een brede doelgroep bekend maken met aantrekkelijke architectuur in de Zaanstreek en eraan bijdragen dat de (her) ontwikkeling in de Zaanstreek ook landelijke bredere aandacht krijgt. De Babel Architectuurprijs wordt elke keer gedocumenteerd in een online magazine.

Babel Cinema

Sommige thema’s of onderwerpen lenen zich zeer om daarover een film aan te bieden en naar aanleiding van een toelichting een discussie te voeren. Samenwerking met de Filmfabriek.

De **Babel-vriendendag** is een jaarlijkse besloten activiteit voor mensen die Babel financieel steunen en wordt gehouden op een architectonisch aantrekkelijke locatie.

Digitale kanalen en producties, social media.

Die omschakeling naar online programmering is onder druk van de (semi) lockdowns in 2020 en 2021 tot stand gekomen, maar inmiddels zijn de interactieve livestreams, videoproducties en podcasts ingeburgerd bij Babel:

YouTube kanaal van Babel Zaans architectuurplatform

Website van Babel Zaans architectuurplatform

Podcasts op Spotify en via de Babel website

Social media kanalen van Babel: Twitter, Facebook, Instagram, LinkedIn.

Online magazine van de Babel Architectuurprijs.

Babel kiest ervoor om voortaan fysieke bijeenkomsten met publieksdiscussie te combineren met videoverslaglegging van de deze bijeenkomsten. Dat kan in de vorm van een livestream met publiek, een videoverslag van een publieksbijeenkomst, of variaties daarvan.

Publieksbereik

Het publieksbereik is sinds 2021 sterk gegroeid als gevolg van de overschakeling naar livestreams, online producties, en sterke aanwezigheid op social media.

Een reguliere publieksactiviteit op locatie in de Zaanstreek trok in de regel 50 à 100 bezoekers. Het aantal kijkers naar de online producties op het YouTube kanaal van Babel – livestream en videoverslagen - is een veelvoud daarvan: 130 à 500 unieke bezoekers.

Door de online producties wordt naar verwachting ook een meer diverse doelgroep bereikt. Het jongere publiek maakt veel gebruik van online media en weet op deze manier Babel beter te vinden. Vanuit continuïteit en toekomstbestendigheid kiest Babel er daarom voor om de komende jaren in te zetten op voor een combinatie van fysieke bijeenkomsten en online producties.

 Met deze combinatie bereikt Babel jaarlijks een publiek voor onze inhoudelijke activiteiten van in ieder geval circa 3000 à 3500 mensen. De ambitie is om dit publiek in 2023 -2026 verder te vergroten.

 Daarnaast worden 100 à 200 basisschoolleerlingen en kinderen bereikt met specifiek aanbod.

 Met de berichten op onze social mediakanalen en de nieuwsbrieven worden 80.000 à 100.000 mensen bereikt.

De sterke aanwezigheid op sociale- en online media is nodig om bestaand publiek te behouden en nieuw publiek te bereiken. Babel is succesvol in het onderhouden van zichtbaarheid en het verzorgen van professionele content. Dit moet echter wel continu worden onderhouden en vraagt extra inspanning. Babel laat zich vanaf 2019 zeer bescheiden ondersteunen voor het onderhouden van de website en social media. Het succes zorgt ervoor dat de vraag naar ondersteuning steeds meer wordt. De kosten die hiermee gemoeid zijn worden op dit moment nog niet voldoende gedekt. Babel gaat op zoek naar aanvullende financiering hiervoor.

4. Inhoudelijke focus – “100 jaar Zaanstad”

De programmering zal de komende 3 jaar een mix zijn van activiteiten binnen het overkoepelende thema en losse, zelfstandige andere activiteiten.

Het overkoepelende thema wordt voor de eerstkomende jaren (tot medio 2024): “100 Jaar Zaanstad.” Binnen dit meerjarige thema zal een reeks activiteiten worden georganiseerd over Zaanstad 1974 – 2074: verleden – heden – toekomst. Dit koepelprogramma is een bijzondere plus binnen het totale activiteitenprogramma.

Drie jaar lang zal dit thema een stempel drukken op de activiteiten van Babel.

Er wordt 50 jaar terug gekeken naar het ontstaan van Zaanstad, de ambitieuze ruimtelijke plannen die ten grondslag lagen aan de fusiegemeente, naar de sporen van wel begonnen, maar nooit voltooide grootse werken. Informatief voor een groot publiek en interessant voor iedereen, die wil meedenken over de impact en relativiteit van stedenbouwkundige en (landschap)architectonische planvorming.

Eén van de terugblikactiviteiten is de podcastserie ‘(N)ooit gebouwd Zaanstad’

Er wordt gekeken naar de actuele ontwikkelingen, waarbij de vraag centraal staat hoe de in de stortvloed van kleinere en grote woningbouwplannen gestuurd wordt op samenhang met bestaande wijken, meerwaarde voor stad en dorpen, toekomstbestendigheid, en bijdrage aan sociale en ecologische duurzaamheid.

De hoofdmoot van het programma zal gaan over de toekomst van wonen en werken in Zaanstad, de kwaliteit van leven. Vooruitkijken, niet naar de dag van morgen, maar de blik op Zaanstad in 2074, 50 jaar vooruit. In MAAK.Zaanstad hanteert de gemeente het instrument APS (Analyse Perspectief Strategie). Babel zal samen met deskundigen en Zaanse geïnteresseerden daaroverheen verder naar voren vooruitkijken. Naar de grote impact van klimaatverandering, AI, demografische veranderingen, etc. en stelt bij elk onderwerp de vraag hoe welke afslagen in de planontwikkeling moeten worden voorbereid om op lange termijn over 50 jaar een aantrekkelijke en leefbare Zaanstreek te hebben.

(En dat alles in de wetenschap, dat de grootse plannen van 50 jaar geleden nooit werkelijkheid zijn geworden).

Wanneer de daarvoor benodigde de aanvullende financiën kunnen worden verworven, zal Babel extra investeren in de kwaliteit en publieksbereik van de deelactiviteiten binnen “100 Jaar Zaanstad.”. In research, in workshops, in ateliers met jonge talenten, in het betrekken leerlingen van diverse vormen van voortgezet onderwijs en studenten van relevante studierichtingen, e.d. Dit wordt in de loop van 2022 verder uitgewerkt, parallel van de fondsenwerving

De apotheose van “100 Jaar Zaanstad.” wordt een grote publieksmanifestatie in 2024, het *Babel Festival van de toekomst*.

Er is een voorlopig raamwerk gemaakt voor het koepelprogramma “100 Jaar Zaanstad.” Dit raamwerk zal verder worden uitgewerkt en ingevuld. Onze bredere achterban en publiek geven we een actieve stem waar het gaat om de richting van die uitwerking en de keuze van concrete onderwerpen. In mei 2022 wordt hierover een eerste grote publieksbijeenkomst georganiseerd.

Het voorlopige raamwerk ziet er als volgt uit.

100 jaar ZAA NSTAD

Het thema (of meerdere thema's) voor de periode medio 2025 – 2026 zal te zijner tijd worden ingevuld.

5. Organisatie

Babel is een vrijwilligersorganisatie, die in bescheiden mate ondersteund wordt door parttime professionals.

De programmaraad, het hart van de organisatie, is eind 2021 versterkt met veel nieuwe mensen. Hun enthousiasme en frisse ideeën zullen de activiteiten in de komende jaren kleuren.

Sinds 2022 kent de programmaraad circa 18 actieve leden, allen vrijwilligers. De programmaraad bespreekt ongeveer 8 keer per jaar de opzet en uitwerking van het activiteitenprogramma. Vanuit de programmaraad wordt voor iedere afzonderlijke activiteit een kleine werkgroep gevormd, die de activiteit concreet vorm geeft en organiseert.

De programmaraad en de werkgroepen worden ondersteund door een parttime programmamaker, administratieve ondersteuner, publiciteitsmedewerker, samen ongeveer 0,6 fte.

Een tweede ring van ongeveer 20 vrijwilligers werkt op ad hoc basis mee aan losse activiteiten.

Het bestuur van Stichting Babel is verantwoordelijk voor de financiën, sponsorwerving, continuïteit van de organisatie en externe relaties. Het bestuur geeft (financiële) kaders aan de programmaraad voor de te organiseren activiteiten, maar bemoeit zich niet direct met de inhoud van de activiteiten.

Samenwerking

Babel werkt regelmatig of structureel samen met:

Fluxus

Filmfabriek

Vereniging Zaanse Erfgoed

Hemlab

Het Amsterdamse Architectuurcentrum Arcam.

Podium voor Architectuur Haarlemmermeer en Schiphol.

landelijke koepel Architectuur Lokaal

Academie van Bouwkunst van de AHK

Marketing Zaanstad

Publieksbijeenkomsten worden georganiseerd op wisselende locaties in de Zaanstreek, van noord naar zuid, van oost naar west.

6. Begroting voor subsidieaanvraag

De meerjarenbegroting voor de periode 2023 -2026 bestaat uit drie componenten:

Deel A. Begroting van de ‘reguliere publieksactiviteiten, inclusief communicatie via de social mediakanalen. Per jaar ramen we de uitvoering van gemiddeld de volgende activiteiten: Maandelijks, m.u.v. vakanties: 10 à 11 publieksactiviteiten, debat, presentaties, etc. (zie § 3). De voorbereidingskosten (programmering) en uitvoeringskosten hiervan zijn opgenomen in de basisbegroting. De kosten van moderatie van de social media accounts en het inhoudelijk beheer van de online kanalen zijn in de basisbegroting onderdeel van de post PR/reclame.

Deel B. Een aanvullende structurele begroting van de online programmering, zoals Babel die sinds 2021 realiseert: livestreams en videoverslagen van de 10 à 11 per jaar: opnames, montage. Alsmede de kosten van het maken van podcasts.
De kosten hiervan worden geraamd op € 10.000,- à € 11.500,- per jaar.
Voor de dekking van deze structurele kosten van online programmering verzoekt Babel aan de gemeente Zaanstad een ophoging van de structurele subsidie met € 10.000,-/jaar.

De deelbegrotingen A en B zijn samen voor Babel de basisbegroting. Babel kiest vanwege de grote positieve impact op het publieksbereik voor de combinatie van fysieke bijeenkomsten, online producties en gebruik van social media accounts. We knippen deze basisbegroting in twee delen (fysiek en online) om inzicht te hebben en te geven in het kosteneffect van deze keuze. De basisbegroting heeft een structureel karakter.

Deel C. Een incidentele begroting voor de extra kosten van een ambitieus meerjarig koepelprogramma “100 Jaar Zaanstad.” in de jaren 2022 t/m 2024.

De raming voor de extra kosten is nog indicatief. Babel zal zich inspannen om de helft van de extra programmakosten te dekken door fondsenwerving en extra incidentele sponsoring en vraagt voor de andere helft een incidentele subsidie van de gemeente.

Extra kosten:

- research,
- workshops,
- werkateliers met jonge talenten,
- betrekken leerlingen van diverse vormen van voortgezet onderwijs en studenten van relevante studierichtingen
- extra inzet programmamaker
- extra inzet PR medewerker
- vrijwilligersvergoedingen
- publieksmanifestatie in 2024, het *Babel Festival van de toekomst*.

Extra inkomsten:

- taakstelling fondsenwerving en programmasponsoring